

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

అథ నిజవిభవాదజాతశత్రౌ ప్రశమితశత్రుబలే నివేశ్య భూమిం ।

పరిచరణఫలం ప్రభుః ప్రయచ్ఛన్ అమితగుణాభిరరంస్త వల్లభాభిః ॥ 24.1 ॥

క్రతువిధినియతోఽప్యకర్మవశ్యః

పరిచితకామరసోఽపి వీతరాగః ।

నగరవసతిరప్యశేషవాసః

కథమివ కేన విభుః స వర్ణనీయః ॥ 24.2 ॥

అనుగమితమిదం స్వదారరక్షాం

అనఘమనోభవతంత్ర మాననీయం ।

నిరుపధికరసస్య నేతురాసీత్

నృపతిమహర్షిభిరంచితం చరిత్రం ॥ 24.3 ॥

శ్రుతిశతమహితే పదే పరస్మిన్

సితజలధౌ రవిమండలే చ సిద్ధాం ।

బహుమతిమతిశయ్య సా బభాసే

నరకరిపోరవరోధభూమిరగ్ర్యా ॥ 24.4 ॥

నిధిగణముఖవాంతనిష్కరాశిః

ప్రచితగుణా మణిభిః స్యమంతకాద్యైః ।

ప్రముదితమహిషీగణేన చక్రే

యదునగరీ విభునా నివాసభూమిః ॥ 24.5 ॥

అవికలవిభవస్య విశ్వమూర్తేః
 అధివసనం యదువీరరాజధాన్యాం ।
 అనుదినమనపాయినీం ప్రతిష్ఠాం
 అభిలషతామనుచింతనీయమాసీత్ ॥ 24.6 ॥

సహ మునిభిరుపాస్త ధర్మమాద్యం
 వ్యవహరణాని దదర్శ వేదవిద్భిః ।
 అరమత చ వధూజనైర్యథార్హం
 బహుతనురక్రమతో విచిత్రశక్తిః ॥ 24.7 ॥

అపి యుగపదవాప్తనైకదేహైః
 ఉపనతయోగబలైః స్వకర్మనిష్ఠైః ।
 ధృతబహువపుషా జగద్విధాత్రా
 జితకరణేన తు భుజ్యతే తదర్థః ॥ 24.8 ॥

యదుపతిరధిరూఢచంద్రశాలః
 సహ దయితాభిరనన్యమానసాభిః ।
 జలనిధిమభితః ప్రదర్శయంతాః
 నిజమివ ధామ నివేదయాంబభూవ ॥ 24.9 ॥

నిజపదమనపాయమాశ్రితానాం
 ప్రభురపవర్గదశామివ ప్రయచ్ఛన్ ।
 అమితబహుగుణామనన్యలభ్యాం
 అతనుత కామపి సంపదం ప్రియాణాం ॥ 24.10 ॥

స్వయముదవసితే స్వవాసధన్యే
 త్రిషు భువనేషు సమామివాద్భుతానాం ।
 అతనుత సమవాయమాత్మయోగాత్
 అతిశయినీమథవా విభుః సమృద్ధిం ॥ 24.11 ॥

విధిసదనముఖేష్వదృష్టపూర్వాం
 ప్రథితపరస్పరసమ్మతిం సమ్మద్ధిం ।
 యదుపతిదయితాగృహేషు పశ్యన్
 ముదమభజద్భువి నారదో మునీంద్రః ॥ 24.12 ॥

లలితరుచిషు కల్పవృక్షపోతైః
 ఉపవనరాజిషు తస్య సంచరిష్టోః ।
 అదధురవయవైర్ముదం మురారేః
 అనుకృతపుష్పఫలాదికైస్తరుణ్యః ॥ 24.13 ॥

అధిగతకుసుమాపచాయలీలః
 ప్రమదవనాని విభూషయన్ స్వధామ్నా ।
 ప్రజనితమదనో మనస్వినీభిః
 గుణసురభిః సురభిః స్వయం స మేనే ॥ 24.14 ॥

పరిపణమివ మన్మథోత్సవానాం
 ప్రథమవికస్వరపద్మదర్శనీయం ।
 అనుదితబహువిభ్రమం వధూనాం
 అభినవయౌవనమన్వభుంక్త నాథః ॥ 24.15 ॥

అమృతమయపయః పరిప్లుతానాం
 విషమగుణేషు విహారవాపికానాం ।
 కమలకువలయాదిషు ప్రియాణాం
 ముఖనయనస్మితకాంతిమభ్యనందత్ ॥ 24.16 ॥

అవితథమహిమా నిజప్రసాదాత్
 అనఘమనోరథతోషితాసు తాసు ।
 స్వపరిజనతయా సురైర్నియుక్తాః
 నిరదిశదప్పరసో నిదేశభాజః ॥ 24.17 ॥

బహిరుపనగరం బలాని దృష్ట్వా
 సహ యదుభిః సమయే నివర్తమానం ।
 దదృశురధిగవాక్షమేకచిత్తాః
 రథతురగాదిషు రామపశ్చిమం తం ॥ 24.18 ॥

విధివదనువిధాయ దేవయాత్రాం
 ప్రతిపురవీధిపరిక్రమేణ దృశ్యం ।
 పతిమనుదదృశుస్తమేవ దూరాత్
 అచరమదేవమనన్యదేవతాస్తాః ॥ 24.19 ॥

బహువిధముపహారజాతమగ్ర్యం
 సురపతిభిః స్వయమాహృతం ముకుందః ।
 అపి గగనచరైరదృష్టపూర్వం
 సమమవరోధజనస్య సంవిభేజే ॥ 24.20 ॥

ఉపచితశిఖరే వదాన్యరత్నైః
 ఉచితగుహాశ్రితహంసతూలతల్పే ।
 బహురివ స బభౌ విహారశైలే
 ప్రతిమణిభిత్తివిభక్తచారుబింబః ॥ 24.21 ॥

యుగపదఖిలమాదరేణ సాక్షాత్
 యువతిజనస్య నిదర్శయన్ ముకుందః ।
 అసక్యదుపగమయ్య చిత్రశాలాః
 అనఘసమాధిదశామివాతతాన ॥ 24.22 ॥

అనితరమనసాం స్వవల్లభానాం
 నరకజితా నిరపాయవైభవేన ।
 భవభయవినివారిణీ స్వభక్తిః
 లలితవిహారముఖేన లంభితాఽభూత్ ॥ 24.23 ॥

ప్రముదితవిబుధాహృతప్రకృష్టైః

కనకసరోజవనైరలంకృతానాం ।

అతిశయమవరోధదీర్ఘికాణాం

అధిసురసింధు సమీక్షితం నిదధ్యౌ ॥ 24.24 ॥

విహరతి వనితాజనే తదీయైః

అపలపితామవలోకనప్రభావైః ।

పునరపి హరినీలరత్నభాసా

దధురసితోత్పలసంపదం సరస్యః ॥ 24.25 ॥

స్థిరధృతిమధిరోప్య రత్నడోలాం

గుణఘటితామివ మాధవః స్వమాయాం ।

అగమయత గతాగతాన్యభీక్షం

సుకృతజషః స్వయమంగనాః స్వతంత్రః ॥ 24.26 ॥

రుచిరకనకశృంగవక్త్రవాంతైః

ప్రతితను కుంకుమవారిభిః ప్రసించన్ ।

అజనయదనురాగయోగమంతః

బహిరపి తోయవిహారతో వధూనాం ॥ 24.27 ॥

నవమణిపరికల్పితేషు నాథః

కమలవనాంతరకేలిమందిరేషు ।

శ్రియ ఇవ సుదృశో గృహీతపద్మాః

హృది నిదధే పురుషోత్తమః ప్రతీతః ॥ 24.28 ॥

దిశి దిశి మకరందవర్షదిగ్ధాం

వివిధపరాగవిభక్తచూర్ణచిత్రాం ।

భువమభజత సాకమంగనాభిః

పులకితదృష్టిషు పుష్పమండపేషు ॥ 24.29 ॥

అనువిహితమహోత్సవో యథార్హం
 వితరణతోషితవందిబంధువర్గః ।
 పరిణయనవిధిం లతావధూనాం
 అతనుత చూతవరైః ప్రియార్పితానాం ॥ 24.30 ॥

సుతబహుమతభాగినాం శుకానాం
 ఉపహృతదివ్యరసోపభోగభాజాం ।
 శ్రుతిమధురగిరాం స్వశిక్షితానాం
 అతిశయసిద్ధిమదర్శయత్ ప్రియాభ్యః ॥ 24.31 ॥

అనుకృతనిజశక్తిభిః ప్రియాభిః
 సహ గుణబంధవిభక్తసన్నివేశైః ।
 ముహురిహ నిపతద్భిరుత్పతద్భిః
 కరణవశైరివ కందుకైరదీవ్యైః ॥ 24.32 ॥

నిజయువతిషు యద్యపి త్రిధామా
 నయనపిధానవిహారమాజహార ।
 న తదనుచరితం తథాఽపి తాభిః
 త్రిభువనదృష్టినిరోధశంకినీభిః ॥ 24.33 ॥

శ్రుతివిహితమవంధ్యయన్ స్వధర్మం
 ప్రతిదినమన్యపరో యదా బభూవ ।
 తదుపచరణతస్తదాఽపి తాసాం
 సమజనయత్ ప్రియభోగమేవ కాలః ॥ 24.34 ॥

మణిపరువకమంజులస్తనీభిః
 మధుసమయాపగమే వరాంగనాభిః ।
 సితమణివిహితాన్ స యంత్రధారా -
 వ్యతికరశీతలితానభుంక్త సౌధాన్ ॥ 24.35 ॥

స్ఫటికసదనదీప్తిదత్తహస్తాం
 మురభిదసేవత సాదరం సదారః |
 అపజలదనిశోదితస్య శోభాం
 హలధరకాంతిభృతస్తుషారభాసః || 24.36 ||

అగురుభిరసిత్తైరనూరుగౌరైః
 నవఘ్నుస్పృణైరపి నిర్వివేశ నాథః |
 హిమఋతుమవరోధసుందరీణాం
 స్తనపరిరంభసమర్పితైర్విలిప్తః || 24.37 ||

అనలశకటికాభిరప్యజయ్యం
 శిశిరసమీరణమంజసా జిగాయ |
 అవిరలపరిరంభలంభనీయైః
 స్తనకలశోష్మభిరాత్మవల్లభానాం || 24.38 ||

ఉపనిషదుపదేశసాభిలాషైః
 ఉపచరితో మునిభిః సనందనాద్యైః |
 రతిపతిసమయస్థితో వధూనాం
 లలితకలాగమదేశికో బభూవ || 24.39 ||

కలమధురగిరాం కలాప్రసంగాత్
 అతిమదనోపనిషత్ పరం రహస్యం |
 ప్రియహితరుచిరాక్షరం ప్రియాణాం
 శ్రుతిషు చకార శిఖామణిః శ్రుతీనాం || 24.40 ||

నిరుపధికనిజప్రభావగర్భం
 పరిషది విశ్వపతిః ప్రియాసహాయః |
 కిమపి నిశమయాంబభూవ గీతం
 ప్రముదితకిన్నరదంపతిప్రయుక్తం || 24.41 ||

మృదుకరతలలీలయా మృదంగాన్
 అసమయనర్తితనీలకంఠయూథాన్ |
 ధ్వనయతి దయితే విడూరభూమేః
 శ్రియమివ తాః పులకోద్ధమైరపుష్యన్ || 24.42 ||

కరకమలపరిగ్రహేణ ధన్యం
 వరతనుసంసది వాదయన్ విపంచీం |
 అవిదితగమనాయ గాయకైః స్వైః
 ఉపరతగీతిభిరున్ముఖైః సిషేవే || 24.43 ||

శ్రుతిమధుసుభగైరదీనహృద్వైః
 శ్రుతఘననాదశిఖండినీగణశ్రీః |
 మధురిపువనితాజనః సమాజే
 ధ్వనిభిరమాద్యత దివ్యదుందుభీనాం || 24.44 ||

సలలితకరణాంగహారహృద్యం
 సహ దయితాభిరుదారదివ్యనాట్యం |
 అనుదినమనిమేషదర్శనీయం
 జితమధురస్పరసాం దదర్శ నృత్యం || 24.45 ||

అభినయమభినంద్య నర్తకీనాం
 స్వయముపదిష్టమలంఘితోపదేశం |
 పునరపి ముదితస్తమేవ యుంజన్
 అవిదితపూర్వమివాదరాదపశ్యత్ || 24.46 ||

ప్రతియువతిగృహీతనైకరూపః
 ప్రణయవతీభిరనన్య ఇత్యుపేతః |
 అపహృతమణిపాదుకః కయాచిత్
 పదమపి గంతుమశక్నువన్నివాసీత్ || 24.47 ||

అనవహితతయా సఖీసమక్షం
 ద్రుతముపహలాయ సమాఖ్యయేతరస్యాః |
 ముషితమనసమద్భుతైర్విలాసైః
 ఇదమపి నామ తవేత్యువాచ ముగ్ధాం || 24.48 ||

సముచితదినలంఘనం సపత్న్యాః
 పరిపణితం స్వయమభ్యుపేత్య నాథః |
 స్మితమధురముఖో జితః కయాచిత్
 వివశ ఇవాక్షవిహారతో బభూవ || 24.49 ||

అనుగతనిజబింబమేనమన్యా
 మణిముకురస్థమవేక్ష్య మందహాసం |
 న ఖలు తదవలోకనాయ పశ్చాత్
 వ్యతనుత సాచివిధిం తదేకతృప్తా || 24.50 ||

పులకిని కుచకుట్మలే పరస్యాః
 కథమపి సాధ్వసకంపితాగ్రహస్తః |
 స్థిరచరజగదేకదివ్యశిల్పీ
 విషమతమం విలిలేఖ పత్రభంగం || 24.51 ||

మృదుసురభిసుజాతబంధురాభిః
 ప్రణీదధదగ్రనిబద్ధపంకజాభిః |
 ముహురసితదృశాం స్వకంఠయోగ్యాం
 భుజలతికామమిమీత మాలికాభిః || 24.52 ||

అభజత స చ తాశ్చ దూతీకానాం
 అమృతపరిప్లుతభేషజాయమానైః |
 ప్రతిదినమిదమాదిమం ప్రమోదం
 ప్రణయవిరోధసితాసితైర్వచోభిః || 24.53 ||

నిజపదపరిచార కాంక్షిణీభిః

కతిషు భవేషు సమర్చితాంఘ్రిపద్యః ।

ప్రతివిధిమభజత్ ప్రసాధికావత్

ప్రియపరికర్మవిధానతః స తాసాం ॥ 24.54 ॥

నిజసముదయసంభవైర్నిశాయాం

ప్రణయపయోనిధివీచికావిసర్వైః ।

ప్రణతిభిరివ విభ్రమైః ప్రియాణాం

బహుమతిభేదమవాప యాదవేందుః ॥ 24.55 ॥

శరదుపగమశోధితా ఇవాపః

తుహినకరోదయనిర్మలా ఇవాశాః ।

మురభిదుపగమప్రశాంతఖేదాః

ప్రతియయురున్మనసస్తమాయతాక్ష్యః ॥ 24.56 ॥

అమృతమయమివోదధిం తముచ్చైః

అనుసఖి లోచనశుక్తిభిః పిబంత్యః ।

అవశనియతచిత్తవృత్తిమేకాం

అదధురదృష్టపరస్పరామవస్థాం ॥ 24.57 ॥

స్మరజనకతనుః స్వదర్శినీనాం

నను విరహాః సుదృశాం నిమేష ఏవ ।

ఇతి కిల విగణయ్య విశ్వకర్తా

నియతమకల్పయదస్సరస్త్వమాసాం ॥ 24.58 ॥

అనుచరబహుమానమాప్తుకామైః

అవసరవిద్భిరనుస్మృతాత్మరక్షైః ।

అనుదినముపనీతమాదితేయైః

అమృతమపాయయత ప్రియాః ప్రతీతః ॥ 24.59 ॥

ప్రియవచనశతైరుదారవాదీ
 రహసి మనః శ్రుతిరంజకైర్విచిత్రైః |
 ముఖకమలమధూపమైః ప్రకామం
 మదముదితా ఇవ మానినీరకార్షీత్ || 24.60 ||

అతిశయితగుణైః ప్రియోపభోగాత్
 వసనవిభూషణమాలికాదిభిస్తాః |
 ముదమధికతమాం దధుస్తరుణ్యః
 ప్రణయరసో హి రసప్రకర్షహేతుః || 24.61 ||

అభిలషనమనస్మియాతిపాతి -
 న్యనుబుభుజే యదుపుంగవేన తాసాం |
 అతిశయమితరేతరం ప్రయచ్ఛ -
 ంత్యభినవయౌవనసంపదప్రకంప్యా || 24.62 ||

అజనిషత కుతో ను భాగధేయాత్
 త్రిభువనమంగలదీపికాః శుభాంగ్యః |
 యదుపతిసహధర్మచారిణీభిః
 సుఖమనఘం భువి యాభిరన్వభావి || 24.63 ||

అధిభుజగపతి శ్రియోపభుక్తం
 యుగపరిపాకవిహారిణం యువానం |
 నరపతిబహుమానతో నతాంగ్యః
 సులభమివాన్వభవన్ స్వతల్పభాజం || 24.64 ||

శకయువతికపోలపాండరాభైః
 శశిశకలైరివ నాగవల్లిపత్తైః |
 స్మరసుభటయశోనిభైరనందత్
 యువతి జనోపహృతైస్తదర్పితైస్తాః || 24.65 ||

జగదుపజననాదిజాతభూమ్నః
 క ఇవ వధూజనమోహనో విహారః |
 కథమివ స కుతశ్చ కీర్తనీయః
 ప్రథితమనోభవతంత్రపారదృశ్వా || 24.66 ||

యతిభిరనుబుభూషితః స తాభిః
 యదుపతిరద్భుతరూపవేషశీలః |
 నిరుపథికరసామృతౌఘసింధుః
 సతతమపూర్వమపూర్వమన్వభావి || 24.67 ||

హరిపరిచరణేన తోషితానాం
 హరిణదృశాం విభవం విభావయంతః |
 అపజహసురవాప్తసంయమాః స్వాన్
 అపరిమితానణిమాదిసిద్ధిభేదాన్ || 24.68 ||

సరిత ఇవ మృగీదృశస్తమేకం
 మహితగుణౌఘమహోదధిం భజంత్యః |
 అబిభరురనపాయమైకరస్యం
 మునిగణితశ్చ స ఏవ ముక్తభోగః || 24.69 ||

అనుభవరసతో జగత్ప్రసూతేః
 అపచితసుప్తిసుషుప్తిసంభవాస్తాః |
 వితమసి విషయే స్థితా ఇవాసన్
 విరతివిహీనవిహారజాగరేణ || 24.70 ||

ప్రతిదినమితరేతరానుగుణ్యాత్
 ప్రచితమయోగవియోగసంప్రయోగైః |
 రసమథికమవాపురాయతాక్ష్యః
 ప్రణయిని శార్ఙ్గిణి భాగధేయభూమ్నా || 24.71 ||

రవిరుచిరమణిప్రదీపకేషు
 స్ఫురదసితాగురుధూమధూపితేషు |
 సహ యువతిగణైః క్షణోపమేయాం
 అనయత వాసగృహేషు వాసతేయాం || 24.72 ||

పులకితవపుషాం సవేపధూనాం
 ఘనరసభావితఘర్మబిందుభాజాం |
 శ్లథమివ సుదృశామముష్టిమేయం
 చికురమగుంభయదద్భుతం చిరేణ || 24.73 ||

స్వవధూరవధూతభౌమభావాః
 స్వదమానాః స్వయమాత్మనైవ తృప్తః |
 అనుభూయ న తృప్యతి స్మ నాథః
 తమపి ప్రేమవిలీనచేతసస్తాః || 24.74 ||

చపలప్రతికూలతీక్షరూక్షాః
 స్త్రీయ ఇత్యాగమికైర్నిదర్శితార్థః |
 ప్రథితో యదువీరవల్లభాభిః
 పరివాదోఽయమపాకృతః పృథివ్యాం || 24.75 ||

శరణాగతసర్వపాపమోక్షే
 కృతసంకల్పమిహానుభూయ కృష్ణం |
 పరితోఽపి తథావిధానుభూతిః
 స్మరలభా ప్రతిలంభితా ప్రియాభిః || 24.76 ||

అనఘామనపాయభక్తిరూపాం
 అనుభూతిం యదువీరవల్లభానాం |
 అనుకర్తుమపి ప్రవర్తమానైః
 అవశైరేవ సమాహితైరభావి || 24.77 ||

ఉదధౌ బహవో రమా బభూవుః
 యది వైకైవ గృహీతనైకరూపా ।
 ఇతి నామ విమర్శమాదధానాః
 దయితాః ప్రేక్ష్య ననంద దేవవంద్యః ॥ 24.78 ॥

అజితస్య విశాలతుంగభూమ్నా
 భుజమధ్యేన పయోధరైశ్చ తాసాం ।
 ఇతరేతరసంవృతత్వమాసీత్
 పరిరంభే పరితో మిథః సమత్వం ॥ 24.79 ॥

పరిహసకుతూహలీ ప్రియాణాం
 విహితద్యూతవిహారకౌతుకానాం ।
 ఉభయత్ర జయం జగాద పృష్ఠః
 కీతవస్థేయపదే నివేశితః సన్ ॥ 24.80 ॥

స్వయమాదికవిః ప్రకల్పితాభిః
 ప్రణయోల్లంఘనరౌక్ష్యముత్తితీర్షుః ।
 ప్రహసన్ బహుశః ప్రహేలికాభిః
 మతిమౌఢ్యం విదధే మనస్వినీనాం ॥ 24.81 ॥

ఏకీభవద్భిరయుతైరపి మన్మథానాం
 యత్కాంతిబిందు పృషతానుకృతిర్న శక్యా ।
 సంప్రేక్ష్య తం యదుపతిం యమినోఽపి నూనం
 స్త్రీభావమేవ మనసా బిభరాంబభూవుః ॥ 24.82 ॥

కృష్ణానుభూతివిభవేన కృతార్థభావాః
 తద్వల్లభాస్త్రీదశమాతృతయా చకాసుః ।
 యత్పాదపంకజపరాగజషాం శశంసుః
 జన్మాద్భుతం జగతి గుల్మలతాదికానాం ॥ 24.83 ॥

శ్యామో బభూవ కిమసౌ సుదృశాం కటాక్షైః
 శ్యామాస్తదన్వయవశాదథవా తరుణ్యైః ।
 తాభిః కిమస్య వవృధే మహిమా మహీయాన్
 తాసామనేన యది వేతి బుద్ధైః శశంకే ॥ 24.84 ॥

అగ్రామ్యమేవ పరిహాసరసం వితేనే
 నాశ్శీలమాహ న మృషా న చ మర్మభేదీ ।
 ధర్మావిరుద్ధవిభవోచితకామకామః
 స్త్రీణాం వరేణ బుభుజే వరదో వరస్త్రీః ॥ 24.85 ॥

తారాభిరిందురివ భానురివ ప్రభాభిః
 యుక్తో వశాభిరివ వారణయూథనాథః ।
 విద్యాభిరాత్మవిదివాభ్యధికం విరేజే
 యోగేశ్వరో యువతిభిః సహ మోదమానః ॥ 24.86 ॥

పాయం పాయం ప్రేయసః కాంతిమాధ్వం
 మాద్యంతీభిర్మంజులాలాపినీభిః ।
 ప్రత్యేకోక్తిశ్లాఘనప్రీణితాభిః
 ప్రాయో భోగాః పర్యవాహ్యాంత తాభిః ॥ 24.87 ॥

కరణవ్యపాయసమయే పునర్భవం
 వినివర్త్య శాశ్వతసుఖం ప్రదాస్యతా ।
 స్వప్రదానుభూతిరుదపాది తాదృశే
 సుదృశాం స్వసమ్మతిభృతాం గదాభృతా ॥ 24.88 ॥

తద్గతేన మనసా వివశానాం
 తన్మయీకృతధియామివ తాసాం ।
 అప్రలుప్తరహసామభజేతాం
 స్వప్నజాగరదశే న విశేషం ॥ 24.89 ॥

శ్రియమనపాయినీం వసుమతీమివ దత్తకరాం
 సహ మహిషీగణేన విభురేక ఇవానుభవన్ |
 యదుభిరనంతతార్క్యపుతనేశనిభైః సహితో
 నిజపదమస్మరన్నిహ నివాసమరోచయత || 24.90 ||

ఉపచితచిత్రధర్మముపశాంతవిపక్షభయం
 ముదితవధూజనః స ముఖరం నిగమధ్వనిభిః |
 బహువిధరత్నశాలి బహుమాన్యసమగ్రగుణం
 వలయసమం భుజస్య వసుధావలయం బుభుజే || 24.91 ||

అనితరజనలభ్యాం ప్రీతిమాసేదుషీభిః
 సుచిరమనుబభూవే స్వర్గమోక్షాతిశాయీ |
 నిరుపధికరసాద్ధిం నిర్విశంతీభిరాద్యః
 కులయువతిభిరిత్థం కోఽపి శృంగారభూమా || 24.92 ||

సహజబలసమేతః శక్తపూర్వైరజయ్యః
 సముదితవిషమాస్త్రస్తాదృశానందహేతుః |
 అవిదితరచనేన స్వేన పార్థాయ గీతః
 స్వయమజని స కామః కోఽపి ధర్మావిరుద్ధః || 24.93 ||

స్వపదనలినభాజాం స్వర్గమోక్షౌ యథార్థం
 కరణవిగమకాలే కల్పయిష్యన్ క్రమేణ |
 మధురిపురిహ నూనం మందపుణ్యైరలభ్యౌ
 సమతనుత విహరైస్తావుభౌ సంప్రయుక్తౌ || 24.94 ||

నారీదృష్ట్యా నియమితధియో నాకనాథేశ్వరత్వం
 సంభోగే చ ప్రవణమనసః శాశ్వతం బ్రహ్మచర్యం |
 అత్రైకస్యాం పురి నివసతః సర్వలోకాధికత్వం
 నిధ్యాయంతస్త్వరితమతరన్ దుస్తరాం తస్య మాయాం || 24.95 ||

ఆసీదేవం పరిణతమధిద్వారకం ద్వాపరాంతే
 వ్యాసప్రఖ్యావిభజనభవద్వేదశాఖోపమానాం ।
 చింతాతీతం యదుపతిమనఃప్రీతిచింతామణీనాం
 ఏకం తాసాం భవరసభుజాం భాగ్యమేకాతపత్రం ॥ 24.96 ॥

గురుభిరనఘచిత్తైరాహితోదారభూమా
 సురభితరసమేతత్సాన్యతం వేంకటేశః ।
 వ్యతనుత యదువీరప్రీతిమిచ్ఛన్ ప్రభూతాం
 కవికథకమృగేంద్రః క్షేమదం కావ్యరత్నం ॥ 24.97 ॥

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే చతుర్వింశః సర్గః ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥